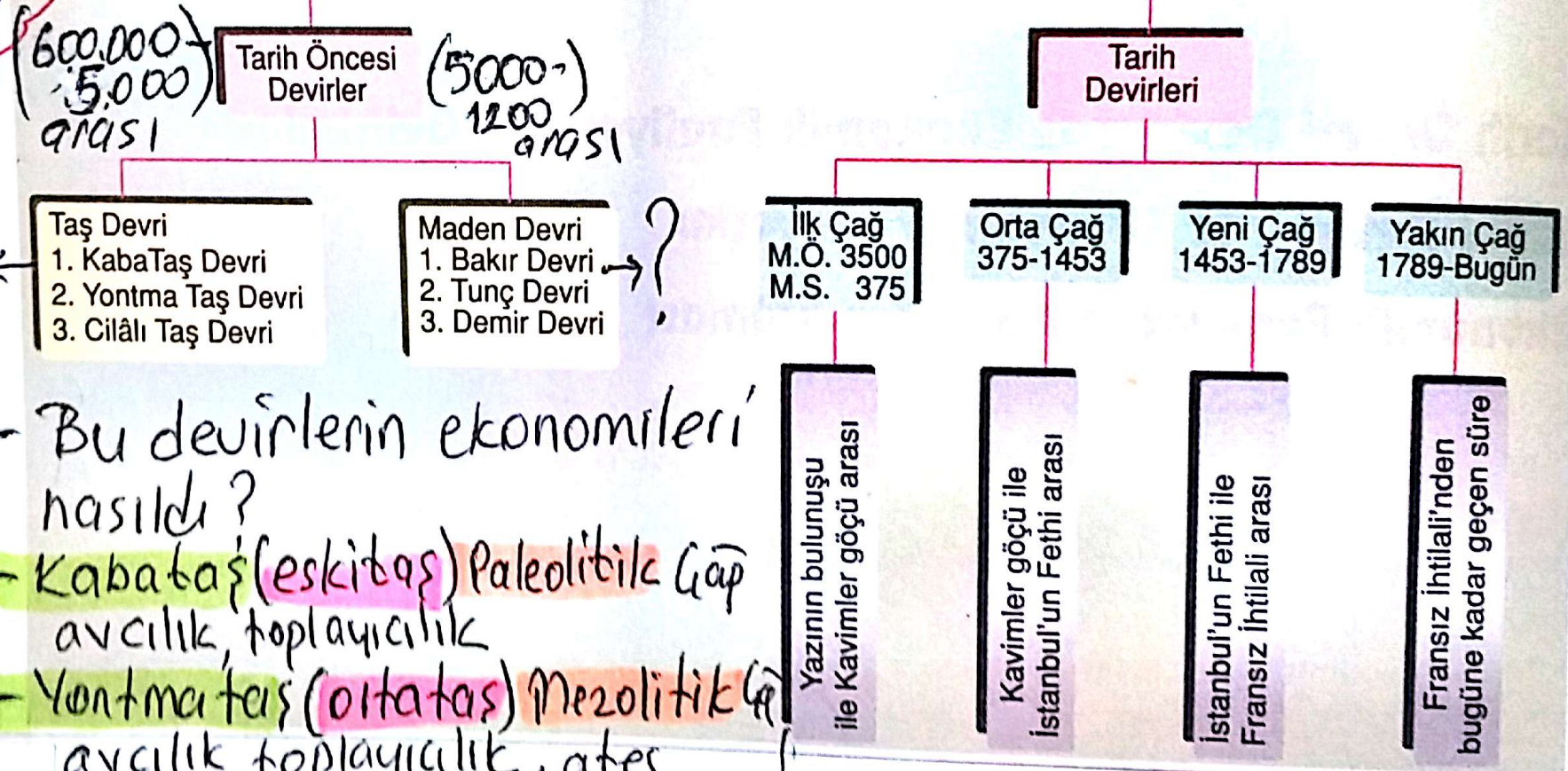


TARİH ÖNCESİ VE TARİH DEVİRLERİ



Bu devirlerin ekonomileri nasıldı?

- Kabataş (eskitaş) Paleolitik Çağ avcılık, toplayıcılık
- Yontmataş (ortataş) Mezolitik Çağ avcılık, toplayıcılık, ateş bulundu.
- Cilalıtaş (yeni taş) Neolitik Çağ tarım başlar, yellerik hayat hayvanların evcilleştirilmesi, çanak çömlek

Sanayi Devrimi ve Sonrası

Ekonomik Faaliyetlerden Nereden Nereye Değişim Asamaları?

Tarih öncesi Çağlar ve Ekonomi

TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR

TAS TAŞ ÇAĞI			Maden MADEN ÇAĞI MÖ.5500-1200		
ESKİ TAŞ PALEOLİTİK (KABA TAŞ) MÖ.600 000-10 000	ORTA TAŞ MEZOLOTİK (YONTMA TAŞ) MÖ.10 000-8 000	YENİ TAŞ NEOLİTİK (CİLALI TAŞ) MÖ.8000-5500	BAKIR KALKOLİTİK	TUNÇ	DEMİR
DONEMİN ÖZELLİKLERİ	DONEMİN ÖZELLİKLERİ	DONEMİN ÖZELLİKLERİ	DONEMİN ÖZELLİKLERİ	DONEMİN ÖZELLİKLERİ	DONEMİN ÖZELLİKLERİ
1. İnsanlık tarihinin en uzun dönemidir 2. Çakmak taşından şekillendirilmiş aletler dönemin en önemli buluntularıdır 3. İnsanlar avcılık ve toplayıcılıkla geçinmiştir	1. İnsanlar Mağara ve kaya sığınaklarında yaşadılar 2. Avcılık ve toplayıcılık devam etti 3. Dönemin sonuna doğru ateş bulunmuştur 4. Mikrolit denilen küçük araç-gereçler yapılmıştır	1. Yerleşik hayat başlamıştır 2. Tarım ve hayvancılık faaliyetleri başlamıştır. 3. Toprakta kap kaçak, Çanak çömlek yapımı başlamıştır.	1. Bakırdan ev eşyaları ve silahlar yapıldı 2. Altın ve gümüşten takı ve süs eşyaları yapıldı. 3. Tarımda bereketi simgeleyen madeni heykeller yapıldı	Site adı verilen kent devletlerinin kurulup gelişmeye başlaması bu devirde olmuştur. Daha sonra Mezopotamya'da Sümer ve Akad, Anadolu'da Hititler gibi büyük devletler kurulmuştur.	Küçük kent devletlerinin yerini büyük devletler ve imparatorluklar almaya başlamıştır. Ticaret ve silah yapım teknikleri gelişmiştir
Ekonomik Durum → Avcılık Toplayıcılık	Avcılık Toplayıcılık	Tarım Hayvancılık	Tarım Hayvancılık Madencilik		
TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ	TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ	TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ	TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ	TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ	TÜRKİYE'DE BU DONEME AIT YERLEŞİM YERLERİ
Antalya'daki; Karain, Beldibi ve Belbaşı Mağaraları ile İstanbul'daki Yarımburgaz Mağarası	Antalya'da Beldibi Ankara'da Macuncay Göller Yöresi'nde Baradiz Samsun'da Tekkeköy mağaraları	Konya'da Çatalhöyük (Türkiye'de ilk şehir yerleşimi), Diyarbakır'da Çayönü (Türkiye'de ilk köy yerleşimi), Gaziantep'te Sakçagözü	Çorum'da Alacahöyük, Denizli'de Beycesultan, Çanakkale'de Kumtepe ve Truva, Samsun'da İkiztepe	Ankara'da Ahlatlıbel, Kayseri'de Kültepe	Burdur'da hacılar Çanakkale'de Truva, Yozgat'ta Alishar, Çorum'da Alacahöyük

Ekonomik faaliyetlerde değişim devam edecek, özellikle küresel çapta ekonomik faaliyetler deęer kazanacak ✓

Değişim Unsuru	Günümüz Ekonomisi	Geleceęin Ekonomisi
Sektörel yapı	Tarım ve sanayi sektörü ağırlıklı	Hizmet sektörü ağırlıklı
Üretim ve rekabet alanı	Ulusal	Küresel
Üretim organizasyonu	Kitlesel üretim	Tam zamanında üretim
Büyümeyi etkileyen faktörler	Sermaye, İş gücü	Yenilik, icatlar ve bilgi
Teknolojiyi belirleyen faktörler	Makineleşme	Dijitalleşme
Gerekli eğitim	Mesleki diplomaya yönelik	Yaşam boyu öğrenim
İş gücünün yapısı	Kalifiye veya tek alanda uzman	Bilgi, tecrübe ve çok yönlü, beceri sahibi, yenilikçi

Günümüzün ve geleceğin ekonomik unsurlarının bazı özellikleri

İnsanlar 600.000 -
10.000 yılları arasın-
da neler yapıyor,
ne işlerle meşgul
oluyorlardı?

Paleolitik Çağ
(Kaba Taş Çağı)

Keşifler ve İcatlar

Kesici aletler, icat edilmiş, taşlar (obsidyen, çakmak taşı gibi) keşfedilmiştir.

Ekonomik Faaliyetler

Avcılık, toplayıcılık ve taş işçiliği faaliyetleri başlamıştır.

Önem Kazanan Doğal Kaynaklar

Avlanmak ve korunmak için gerekli kesici aletler yapılmış bundan dolayı **obsidyen** ve **çakmak taşı** önem kazanmıştır.

İnsanlar 10.000-
5.000 yılları arasın-
da neler yapıyor,
ne işlerle meşgul
oluyorlardı?

Mezolitik Çağ (Yontma
Taş Çağı) ve Neolitik Çağ
(Yeni Taş Çağı)

Keşifler ve İcatlar

Bazı bitkiler yetiştirilmiş ve hayvanlar evcilleştirilmiştir.

Ekonomik Faaliyetler

Tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile seramik yapımına başlanmıştır.

Önem Kazanan Doğal Kaynaklar

Tarım için verimli **topraklar** ve **su**, evcilleştirilen hayvanlar için **meralar**, seramik için **killi topraklar** önem kazanmıştır.

Keşifler ve İcatlar

1698'de buhar makinesi, 1833'te pulluk, 1873'te dinamo, 1895'te patlamalı motor ve 1910'da içten yanmalı motor icat edilmiştir.

Ekonomik Faaliyetler

Buhar makinesinin, dinamonun, dizel motorların icadı ile sanayiye geçiş olmuştur. Pulluğun ve traktörün icadı ile tarımda büyük bir gelişme yaşanmıştır. Turizm, XIX. yy.dan itibaren önem kazanmış ve özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra pek çok ülkede döviz akışı sağlayan bir sektör durumuna gelmiştir.

Önem Kazanan Doğal Kaynaklar

Buhar makinesinin icadı ile kömür ve demirin önemi artmıştır.

Pulluğun ve traktörün icadı ile çayır, otlak ve orman alanları tarla hâline dönüştürülmüştür.

Dinamonun icadı ile akarsular önem kazanmış, elektrik üretilmiştir.

Dizel motorları ve gaz türbinleri ile elektrik enerjisi üretilmiş böylece doğal gaz ve petrolün önemi artmıştır.

II. Dünya Savaşı sonrası turizmin gelişmesi ile doğal, tarihî güzellikler ve kültürel zenginlikler ön plana çıkmıştır.

"Nereden Nereye" Ekonomik Faaliyetler

Toplayıcılıktan, avcılıktan
tarımdan, hayvancılıktan
üretimden bilisime

ekonomik faaliyetler
ve sınıflandırılmaları

Ekonomik faaliyetler
beş grupta incelenir

- 1- Birincil Ekonomik Faaliyet-
- 2- İkincil " "
- 3- Üçüncül " "
- 4- Dördüncül " "
- 5- Beşincil " "

Bu gruplar neleri kapsarlar?

"Tarım"

Birincil Ekonomik Faali...

Tarım Ekme, dikme, biçme, toplama, üretme (tahıl, meyve)

Hayvancılık Büyükbaş, küçükbaş, kümes, ipek böceği
arıcılık

Balıkçılık Okyanus, deniz, göl ve akarsularda
arıcılık

Ormancılık Kereste, mobilya, kağıt, kauçuk, ilaç

Madencilik Yer altında ve yer üstünde ekonomik
değeri olan madenleri kullanma

ikincil Ekonomik Fa...

"Sanayi"
"Üretim"

Sanayi (Endüstri) Atölyeden ağır sanayi kollarına kadar
Petrol-petrokimya, gübre deterjan, lastik
boya, otomobil, beyaz esya
elektrikli ürünler

Enerji Üretimi Doğal kaynaklardan enerji
elde etme

İnşaat Barınma, ulaşım, iletişim, sanayi, enerji için
alt yapı işleri

"Hizmet"

Üçüncül Ekonomik Fa.

Ticaret, Ulaşım, Sağlık
İletişim, Turizm, Pazarlama
Muhasebe, Güvenlik, Eğitim
Bankacılık, Sigortacılık
Borsa, Hukuk, Sanat, Spor

Dördüncü Ekonomik Fa.

Bilgisayar (Donanım)

Yazılım

Online

Ağ işletmeciliği

Grafik

Tasarım, CBS

Beşincil Ekonomik Fa.

Yöneticilik

İcra Kurulu Başkanlığı

Günümüzün Ekonomik Durumu

600.000 yıldır Galisan, 10.000
yıldır üreten insanlığının
hangi ardılları başarmış,
hangileri başaramamış,
geri kalmıştır?

Gelişmiş ülkeler—?

Gelişmemiş ülkeler—?

3 ülke 3 örnek Ekonomik durumları

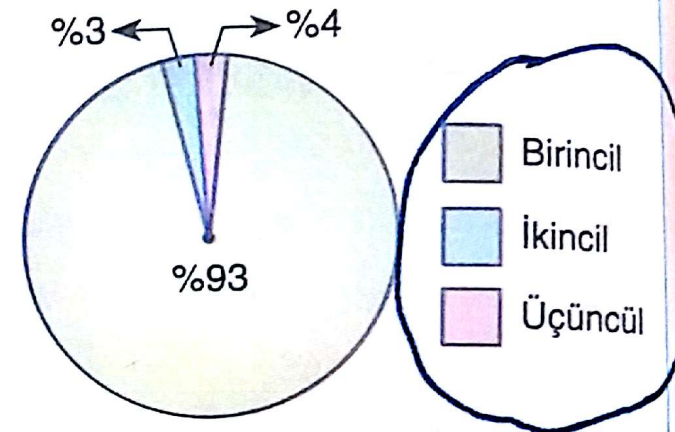
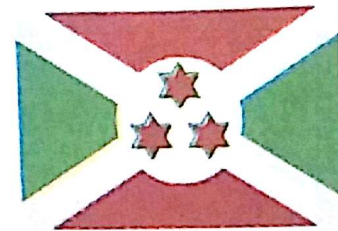
BURUNDİ

Kıta: Afrika

Yüz ölçümü: 27 834 km²

Nüfusu: 8 749 320 kişi (2012)

Afrika'nın doğusunda yer alan ülkede kırsal nüfus oranı çok yüksektir. Zengin bir yer altı kaynağı bulunmayan Burundi, ekonomik olarak az gelişmiş bir ülkedir.

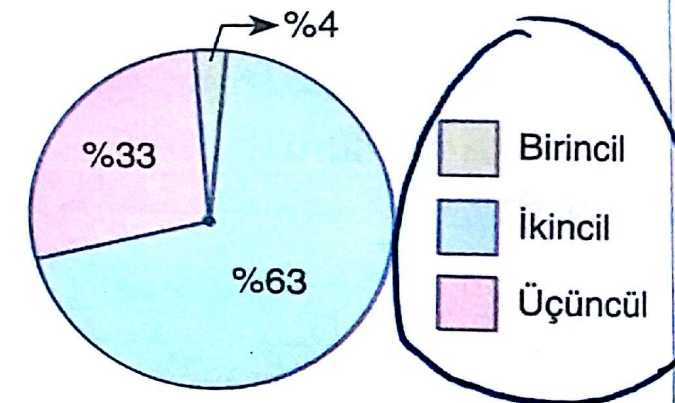
**BRUNEİ**

Kıta: Asya

Yüz ölçümü: 5765 km²

Nüfusu: 408 786 kişi (2012)

Güneydoğu Asya'da Borneo Adası üzerinde bulunan Brunei, zengin petrol yataklarına sahiptir. Brunei, ekonomik olarak gelişmekte olan bir ülkedir.

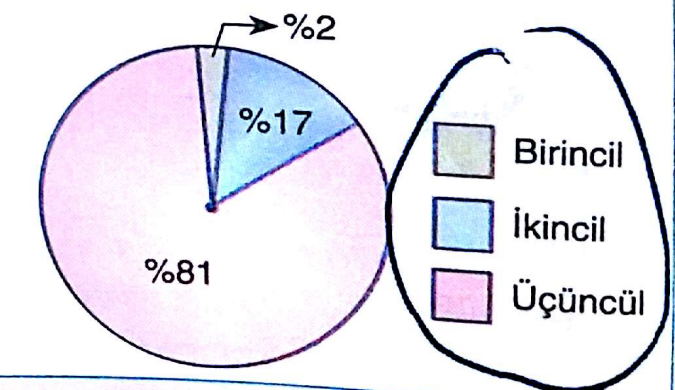
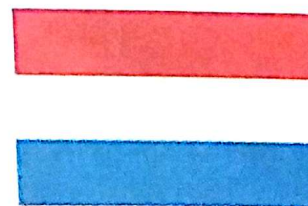
**LÜKSEMBURG**

Kıta: Avrupa

Yüz ölçümü: 2586 km²

Nüfusu: 524 853 kişi (2012)

Batı Avrupa'da yer alan Lüksemburg'da halkın büyük çoğunluğu kentlerde yaşamaktadır. Sanayi Devrimi'nden ilk etkilenen ülkelerden biri olan Lüksemburg, ekonomik olarak gelişmiş bir ülkedir.



Gelişmiş ülkeler

Kentsel nüfus
yüksek

Tarım, hayvancılık
az

Sanayi gelişmiş,

Hizmet çok

Gelişmemiş ülkeler

Kırsal nüfus
yüksek

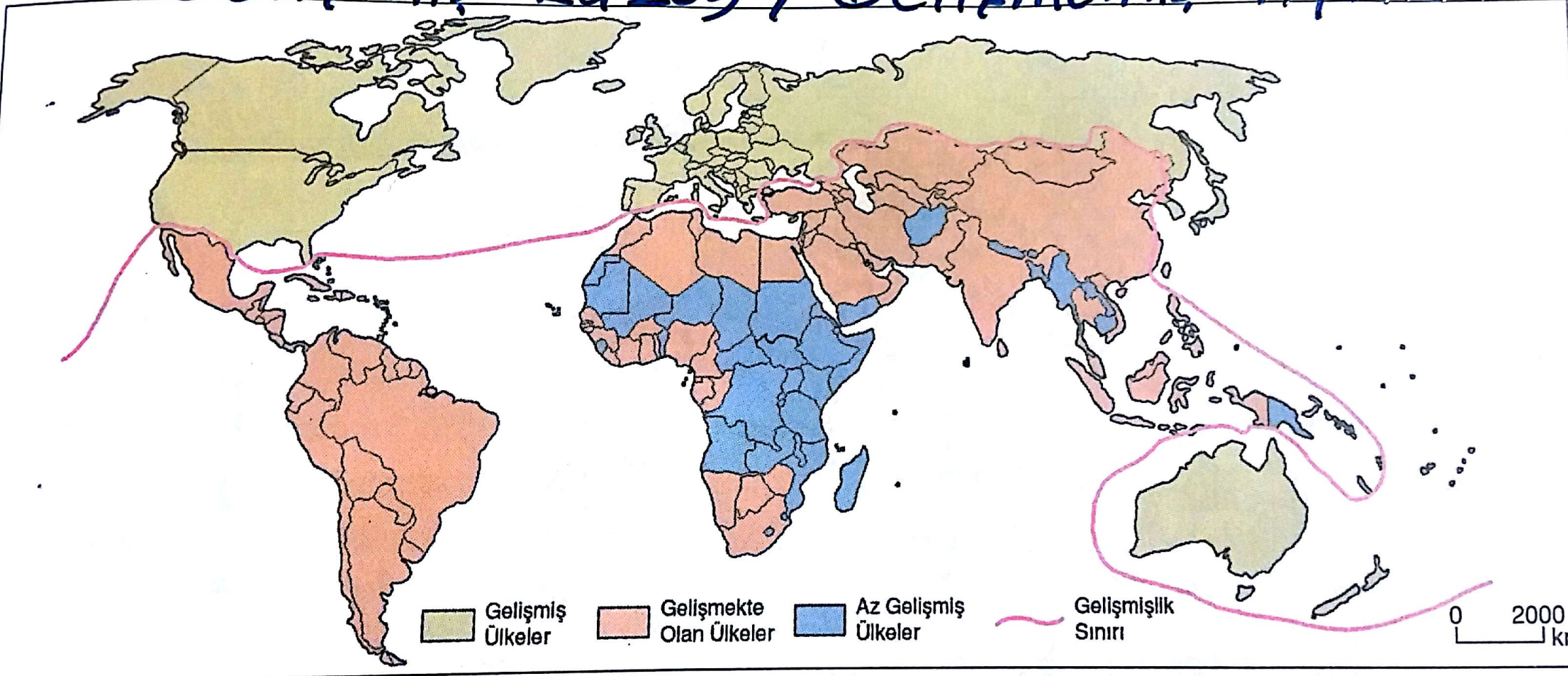
Tarım egemen
(Birincil Ek. Fa)

Hayvancılık etkin
(Birincil Ek. Fa)

Hizmet az

1111 genelinde aynı genelinde yoğunlaşmış olması nasıl açıklanabilir? Arkadaşlarımızla tartışınız.

Gelişmiş Kuzey, Gelişmemiş Afrika



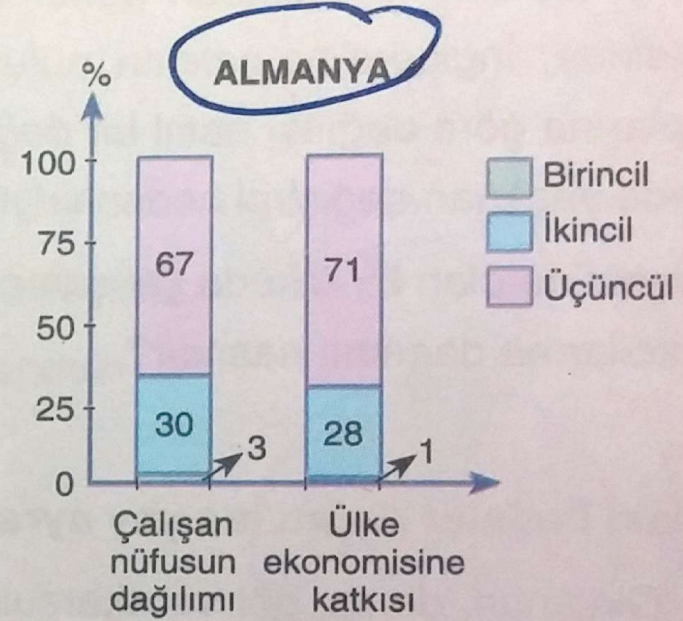
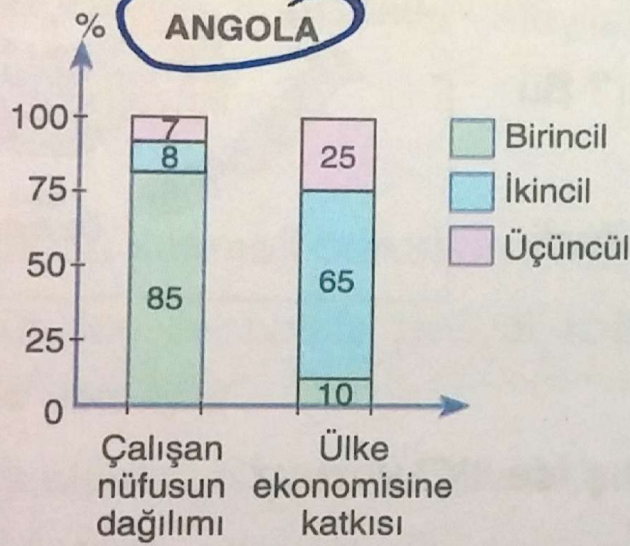
Harita 4.1: M. Bradshaw'a göre dünya gelişmişlik haritası



İnsanlar hangi işlerde çalışıyorlar? Bunun anlamı ne demektir?

Ders İçi Etkinlik

Aşağıdaki grafiklerde 2010 yılında Angola ve Almanya'da, çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı ile bu faaliyet kollarının ülke ekonomisine katkısı gösterilmiştir. Grafiklerden yararlanarak alttaki soruları yanıtlayınız.



1. Angola nüfusunun %85'inin birincil ekonomik faaliyetlerde çalışmasına karşılık, birincil ekonomik faaliyetlerin Angola ekonomisine katkısının yalnızca %10 olması nasıl açıklanabilir? Az gelişmiş ülkelerin çoğunluğunda böyle bir durum görülür mü?

2. Almanya'da nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı ile bu faaliyet kollarının ülke ekonomisine katkı oranlarının benzer olması nasıl açıklanabilir? Gelişmiş ülkelerin tümü için böyle bir genelleme yapabilir miyiz? Gelişmiş ülkelerin ekonomisinde birincil ekonomik faaliyetlerin katkısının az olmasının nedenlerini tartışınız.

Gelişmiş Ülkeler	Gelişmemiş Ülkeler
Sanayi ürünleri ihraç ederler.	Tarım ürünleri ve ham madde ihraç ederler.
Ürün değerleri yüksektir.	Ürün değerleri düşüktür.
Nüfus artış hızı düşüktür.	Nüfus artış hızı fazladır.
Nüfusun çoğunluğu üçüncül (hizmet) faaliyetlerde çalışır.	Nüfusun çoğunluğu birincil (tarım) faaliyetlerde çalışır.
Okuma yazma oranı yüksektir.	Okuma yazma oranı düşüktür.
Ortalama ömür uzun ve yaşam standardı yüksektir.	Ortalama ömür kısa yaşam standardı düşüktür.
Nüfusun çoğunluğu kentlerde yaşar.	Nüfusun çoğunluğu kırsal alanlarda yaşar.
Kentleşme planlıdır.	Plansız kentleşme ve gecekonduyaygındır.
Nüfus dağılışında doğal koşullar az etkilidir.	Nüfus dağılışında doğal koşullar çok etkilidir.
İşçi ve beyin göçü alır.	İşçi ve beyin göçü verir.
Kişi başına millî gelir yüksektir.	Kişi başına millî gelir düşüktür.
Enerji tüketimi fazladır.	Enerji tüketimi azdır.
Tarımsal verim fazladır.	Tarımsal verim düşüktür.